

CLIPS – et medieeksperiment i samarbejde mellem Det Danske Filminstitut og Politiken

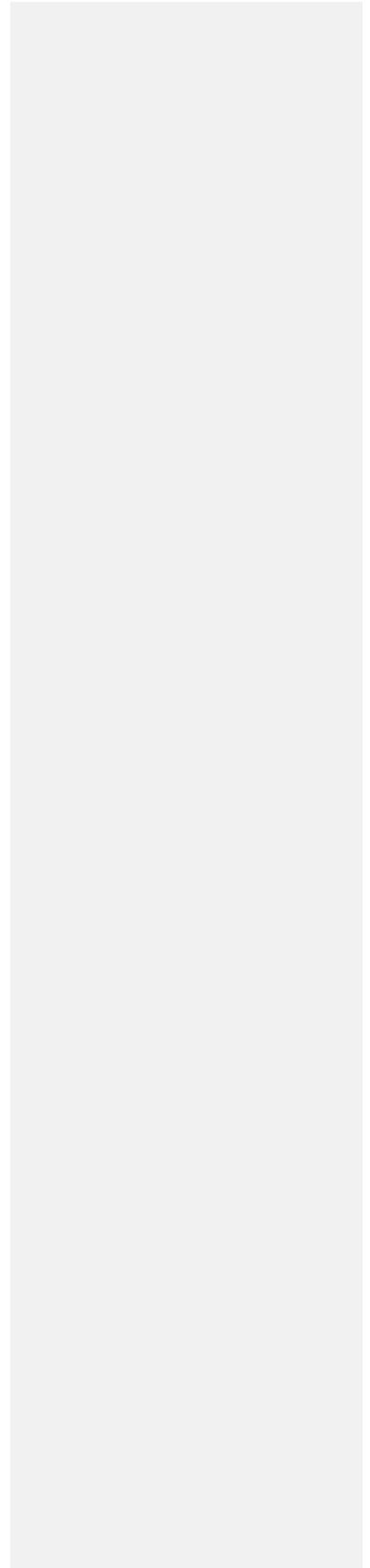
- Evaluering og anbefalinger

Af Ib Bondebjerg, Klaus Bruhn Jensen, Inge Sørensen & Stine Juhl Nielsen

Institut for Medier, Erkendelse og Formidling

Københavns Universitet

Februar 2009

Forord

I november-december 2008 løb et eksperiment af stablen, hvor Det Danske Filminstitut (DFI) og *Politiken* skabte en særlig platform for korte filmiske udtryk, produceret af dokumentarfilm-instruktører, kaldet CLIPS, som indgik i *Politikens* internet-avis, *politiken.tv*. DFI's umiddelbare interesse i dette eksperiment var at afprøve en ny teknologisk platform som led i en omstilling til en digital mediekultur, og der var samtidig en særlig interesse for at sætte filmkunst og journalistik i forbindelse med hinanden. I DFI's udbudstekst den 5. september og igen den 28. oktober står der:

... Vi inviterer erfarne og kendte såvel som dugfriske talenter fra kort- og dokumentar-filmområdet til at byde ind. ...
 ...En **CLIPS** er uforudsigelig, tankevækkende, sansende og inviterer måske til debat.
 Det kan være den 'darling', der ikke fik plads i den færdige film, det mest autentiske øjeblik, et filmisk digt, et opråb, en iagttagelse, eller en skæv kommentar i filmform. 'Det hemmelige klip' fra en kommende eller ældre produktion, research-notater, personligt arkivstof eller en mini-reportage...
 Vi forestiller os et low-budget-format, der har karakter enten af indkøb af materiale, der af forskellige grunde allerede er fremstillet eller som med enkle midler kan nyproduceres. Optagelserne skal under alle omstændigheder kvalificere sig ved, at de med en enkelt bearbejdelse kan gøres til afsluttede, selvstændige filmiske udsagn.

For *Politiken* var interessen i eksperimentet tilsvarende en del af udviklingen af *politiken.tv*, som stadig er under opbygning og profilering, og hvor samarbejde og eksperimenter kan give gavnlige input til denne udviklingsproces.

En grundkondition for projektets gennemførelse var, at det ikke krævede voldsomme investeringer, men netop som low-budget initiativ kunne generere erfaringer for et videre samarbejde og en videreudvikling af grundideen. I lyset af CLIPS' eksperimentelle karakter og dets afprøvning af fremtidige medieplatforme blev Institut for Medier, Erkendelse og Formidling (MEF) bedt om at følge projektet og evaluere samarbejdet og resultatet.

Denne tekst er forskergruppens afrapportering. Det er Ib Bondebjerg og Klaus Bruhn Jensen, der har ansvaret for rapporten og er dens hovedforfattere. Men ph.d.-studerende Inge Sørensen og stud.it. Stine Juhl Nielsen har leveret væsentlige input til analyse, evaluering og konklusioner. Ib Bondebjerg har med input fra Inge Sørensen særligt ansvar for rapportens s. 4-15, mens Klaus Bruhn Jensen med input fra Stine Juhl Nielsen har særligt ansvar for rapportens brugerundersøgelse (s. 15-20). Som bilag til rapporten er vedhæftet materialer om CLIPS fra DFI og *Politiken*. Endvidere er vedhæftet materialer om oplægget til den kvalitative fokusgruppe-undersøgelse af CLIPS, der indgår i rapporten.

København, 23. februar, 2009

Ib Bondebjerg

Klaus Bruhn Jensen

CLIPS i en mediekulturel kontekst

I dagens mediekultur mødes i hvert fald to tendenser, som begge har med digitaliseringen at gøre: *mediekonvergens*, som betyder, at hidtil adskilte medieformater (f.eks. trykte medier og audiovisuelle medier) mødes på samme platform – og *brugerdrevet produktion og innovation*, som bl.a. betyder, at professionel medieproduktion og distribution suppleres med amatørers produktion og distribution. *YouTube* er et godt eksempel, som viser, at ikke bare et bredt udbud af nye produkter, men også et væld af historiske clips og endda hele tv-kanaler placerer sig i dette univers. Selvom dette i princippet betyder en markant udvidelse af tilgængeligt audiovisuelt materiale i forhold til den præ-digitale og mere gatekeeper-styrede mediekultur, og selvom udviklingen har skabt bekymring hos visse medie- og kulturkritikere som f.eks. Andrew Keen i *The Cult of the Amateur* (Keen, 2007), er der næppe noget belæg for at hævde, at professionel medieproduktion på velredigerede og troværdige medieplatforme og med etablerede institutioners troværdighed og legitimitet som kvalitetsstempel nu erstattes af amatørernes kommunikative kaos. De etablerede medier og kulturinstitutioners chancer for at præge og udnytte de nye platforme er alt andet lige meget større end odds for den amatørstyrede demokratisering, som *også* finder sted. Spørgsmålet er, om – eller hvordan – de gamle institutioner griber de nye muligheder.

Emnet for denne evaluering og analyse er eksperimentet CLIPS, som er skabt i et samarbejde mellem dagbladet *Politiken* og Det Danske Filminstitut. Eksperimentet kan i udgangspunktet beskrives som et forsøg på at afprøve en filmkunstnerisk form på en journalistisk platform. *Politiken.tv* er i sig selv et nyt produkt under udvikling, en platform, hvor en klassisk avis går nye veje og bevæger sig ind på områder, hvor hidtil kun film og tv har bevæget sig. I udbuddet kalder DFI det selv for "et filmnedslag i en net-avis". For DFI er formålet at afklare, om et filmisk udtryk og en alternativ kvalitet kan slå igennem i en kompliceret informationskultur og en journalistisk dag-til-dag sammenhæng. CLIPS er også et forsøg på at få de traditionelle filminstruktører til at prøve kræfter med en anden og kortere form på en helt ny platform: "Sammen med www.politiken.tv vil vi etablere et *vindue til filmkunstneriske indslag*. Midt i den elektroniske motorvej af netavisens dagsaktuelle, debat-skabende og serviceproducerende produktion vil vi invitere filmkunsten til at bidrage med sine egne

kvaliteter, sin egen autoritet og berettigelse! Ikke som stof *om* film og kulturnyheder, men som en *kulturskabende produktion* i sig selv” (citat fra DFI’s udbudsmateriale).

For *politiken.tv* var en primær interesse i at gå med i eksperimentet at få udfordret sin traditionelle journalistik og udtryksform. Eksperimentet og samarbejdet med DFI matcher også Politikens etablerede brand som kultur-avis med særlig udbredelse blandt de kulturaktive og kvalitetsbevidste danskere.

Politiken.tv og tendenser i den nationale og internationale internet-avis

Med *politiken.tv* er *Politiken* som medie på vej til at bevæge sig ud i et felt med både visuel journalistik i traditionel forstand, som vi kender det fra tv, og dokumentariske formater, som vi kender dem fra både film og tv. Indtil videre har *politiken.tv* været præget af klassisk visuel information og nyhedsjournalistik. Men kigger man f.eks. på en stærk internet-avis som den engelske *The Guardian*, der i profil ligger relativt tæt på *Politiken*, er den netop i bevægelse frem mod en mere ambitiøs rolle som producent af visuel kultur. På *The Guardian’s* website hedder det:

We concentrate our efforts on stories that other companies can't reach by harnessing the Guardian's exceptional journalistic base. The results have been ground-breaking and unique both in terms of access, depth and quality, and have been recognised by a number of awards, including the prestigious International Emmy award. Please explore our site to learn more about the films we've made. Our specialist current affairs and news coverage has been internationally regarded for its journalistic rigour and tenacity. Our long-form documentaries exhibit a diverse range of human interest stories, continuing the GuardianFilms interest to make 'films that make a difference'.

The Guardian har på sin website også en kategori de kalder *art videos*, som altså står side om side med journalistiske temaer og kategorier. På *The Guardian* er tanken om at kombinere kunst og journalistik og at producere længere, uafhængige film og programmer, der afprøver nye formater og udtryksformer, altså blevet realiseret. *The Guardian* som netavis er gået meget

længere ned af den vej, som *politiken.tv* også er gået med CLIPS-projektet. De er samtidig ikke bare distributionskanal for andres produkter: de er selv blevet ambitiøse producenter af visuelle formater – 'film' og 'tv'. *The Guardian* har dog stadig en klar vægt på journalistik og aktualitet. Når *The Guardian* lægger sine produktioner frem på nettet, viser den digitale netværksstruktur samtidig sin styrke: selve filmproduktet kombineres med links til journalistisk materiale og baggrund af forskellig art, og lægger altså op til en høj grad af interaktivitet.

Politiken.tv er i forhold til *The Guardian* indtil videre mindre ambitiøst udviklet på den selvstændige produktionsside, i hvert fald når det drejer sig om længere, mere dybdegående eller alternative visuelle indslag. Generelt er der hos *politiken.tv* tale om traditionel visuel journalistik og mange talende hoveder. Man kan tydeligt se, at *politiken.tv* er et produkt under opbygning, og det virker sine steder som en underfinansieret tv-station, som endnu ikke har fundet sine ben og sin form. Der er ikke meget moderne visuel stil over sitet. Men *politiken.tv* er brugervenligt web-tv: hurtigt at downloade, streame og let at navigere med en effektiv søgemaskine (i modsætning til www.guardian.co.uk, som kan være meget langsom at loade). Interfacet er klart brandet, og såvel grafik som layout markerer, at *politiken.tv* er en del af *Politikens* avis og website. På *politiken.tv* er indslagene inddelt ligesom i *Politikens* avis, for eksempel 'Nyheder' med 'Indland', 'Udland' og 'Erhverv' samt 'Bagsiden', 'iByen' og 'Fokus'. Indslagenes samhörighed og tilhørsforhold til *Politikens* brand bliver yderligere understreget af, at det er den samme journalist, der leverer speak på alle indslag.

På 'Nyhedernes' indholdsside består *politiken.tv* fortrinsvis af nyhedsstof produceret i stil med den klassiske tv-nyhedsreportage. Stoffet er fortrinsvist enten petit-nyheder eller uddybende og supplerende materiale til avisens øvrige stof. Tv-websiden tilføjer således ofte ekstra værdi til avisens stof. Der er også 'Fokus' på en række specifikke begivenheder, for eksempel det amerikanske valg eller NFL. Her er redaktionens beslutninger begrænset af, hvilke rettigheder *Politiken* har til forskellige begivenheder.

Det, der virkelig virker på *politiken.tv*, er brandet: der er gjort noget ud af og lagt særlig vægt på stof, som hører sammen med *Politikens* egne kendte sektioner og journalister/redaktører. For eksempel er der en web-pendant til 'iBYEN' og 'tjek.' Under 'Serier' findes 'Bagsidens'

satire og humor, Henrik Palle anmelder film i 'Hjemmebiffen', og politikere går på klingen i '10 minutter med Tøger'. 'Hjemmebiffens' æstetik, indhold og form er helt i tråd med tv's filmanmeldertradition: 'Hjemmebiffen' er *Bogart 2009*. Trods 'Hjemmebiffens' traditionstrofasthed kan webprogrammet sagtens hamle op med diverse tv-programmer, for her er der tænkt over tingene. Kameraet er muligvis billigt, men der er såvel effekter og lys som de tre gode kameravinkler: to midshots til introduktioner, informationer og kontekst om den enkelte film, og et tredje over-the-shoulder shot til refleksion og perspektivering. Her ses filmene både metaforisk og rent bogstaveligt i bakspejlet.

For ti år siden blev DVcam for første gang accepteret som et teknisk dueligt format for kanaler som Channel4 og BBC. Argumentet var, at DVcam gav adgang til mere intime film optaget af et- eller tommands kamerahold. DVcam blev dog også hurtigt til en måde at lave lavpris-tv på pga. billige kameraer og bånd, og fordi DVcam kan betjenes af én person. I de senere år er nyhedskanaler og faktuelle tv-formater begyndt at vise film af ekstremt varierende og lav kvalitet. Forskellige formater er nu i højere grad blevet hverdag, både fordi de nu fungerer teknisk, og fordi reportager filmet på f.eks. soldaters telefoner i Irak er den eneste måde, man kan få fat i billeder derfra. Det har øget accepten af lav opløsning og pixelerede billeder på tv.

Mange nyhedskanaler verden over benytter sig i dag rutinemæssigt af low-resolution og webbaseret materiale. Det er tilsyneladende også blevet en måde at spare penge på: indhold er blevet vigtigere end visuel kvalitet. Som vi skal vende tilbage til i forbindelse med brugeranalysen, oplevede mange i fokusgruppen trods denne generelle udvikling i hele mediebilledet, at kvaliteten i CLIPS var for ringe – og kvalitet betyder også den tekniske billedmæssige kvalitet. Man kan altså sige, at selvom medierne accepterer lavere kvalitet, og selvom også internet-aviser og internet-sites i det hele taget i øget grad giver adgang til billeder i en mindre professionel kvalitet end nogensinde tidligere, er det ikke nødvendigvis noget, brugerne ser positivt på. Når de professionelle går på de nye platforme, må de derfor tænke over både den tekniske, æstetiske og indholdsmæssige kvalitet. Det er her, de har en styrke i forhold til low-budget og amatør-kulturen.

DFI og den nye, digitale mediekultur

DFI er på det dokumentariske område fortsat en traditionel film- og kunstinstitution med vægt på værker produceret til biografen, tv og visning i institutioner og foreninger. Men selvom tyngden fortsat ligger her, er CLIPS-tiltaget ikke kommet ud af ingenting: det er et led i en stigende tendens til at afprøve nye genrer og formater, som er tilpasset den digitale mediekulturs tværgående platforme. Filmpolitisk ligger dette i klar forlængelse af, at DFI siden sin start har haft støtteformer til det alternative, til græsrodsproduktion og til eksperimenter, bl.a. gennem film- og videoværksteder. Med etableringen af *New Danish Screen* har vi set den seneste udvikling på dette område, et initiativ som dog ikke bare omfatter dokumentarisk produktion: samtidig er det et markant signal, at DFI nu også er gået ind i computerspil. Et andet nyligt eksempel på afprøvning af nye platforme er *Doxwise* projektet fra 2007, hvor DFI og MySpace skabte en delvist brugerdrevet internet-tv-serie baseret på unge menneskers video-dagbøger.

Man kan samtidig notere sig, at DFI længe har været på vej ud i nye digitale distributionsformer, bl.a. gennem *Filmstriben*, hvor skoler og institutioner kan streame dokumentarfilm til pædagogisk brug. Endvidere er der ganske fremskredne planer om at lave flere typer af digitale portaler, der gør film og baggrundsmateriale om film tilgængeligt på internettet. Selvom der ikke er noget, der tyder på, at traditionelle medier vil miste deres betydning, så signalerer DFI's nye strategiske tiltag en øget vilje til *også* at være til stede på de nye platforme, både produktions- og distributionsmæssigt. CLIPS kan således ses som et forsøg på at komme ud af en snæver filmkunstnerisk ramme, at søge udfordringer i forhold til den digitale mediekultur og en overvejende journalistisk platform. Disse udfordringer er på linje med den udfordring, som DFI i flere årtier har stået overfor i forhold til tv-mediet, senest med det interessante eksperiment *Follow the money*, hvor DFI i samarbejde med TV2 bragte en journalist og en eksperimentel filmkunstner sammen for at lave portrætter af erhvervspersonligheder.

Netavisens og dokumentarismens genrer

Som helhed er genrefornyelsen i det digitale medieunivers ikke overvældende. De basale genrer fra andre medier går igen i let tilpassede former. Det nye ved det digitale medieunivers er ikke så meget helt nye genrer og udtryksformer – det nye er muligheden for interaktivt at kombinere forskellige lag og links, som gør, at brugeren kan gå på opdagelse i det samlede univers og sendes ud på oplevelser, som måske derved skaber nye indsigter og nye forståelsessammenhænge. Samtidig er det digitale univers' særlige styrke, at en meget stor genre-menu kan samles på en og samme platform simultant. Chancen for at falde over noget, man ikke lige havde tænkt over – som ofte er blevet særligt forbundet med public service tv – har her fået en anden og betydelig større realitet. Man kan faktisk i en og samme session relativt let klikke sig frem til både traditionel nyhedsjournalistik, kulturstof og kunstneriske eksperimenter, som f.eks. CLIPS. Denne brede palet er både en styrke for udbyderen (*Politiken*) og for dem, der leverer produkter (DFI). Produktleverandøren kan ved at være med på sådan et site blive eksponeret for nye brugere og grupper. Men selvfølgelig er brugere selv på interaktive sites selektive og målsøgende ud fra den demografiske og kulturelle profil, de i forvejen har. Chancen for, at brugere fra det lyserøde segment leder efter CLIPS fra DFI er ikke stor, men de kunne måske falde over det på vejen mod deres foretrukne indhold.

Ser man overordnet på *politiken.tv*, så er der – som ved alle netaviser i verden – tale om en visuel fordobling af avisens genre-mæssige og tematiske univers, dvs. indland, udland, kultur, erhverv, videnskab, forbrugersstof, sport og de meget populære bagside petit-historier, ofte kaldet "bizart" i *Politikens* jargon. Både når vi taler om udbud af genrer og forbrug af genrer, så er der en karakteristisk satsning på det velkendte og traditionelle. På *politiken.tv* d. 5/2, 2009 kunne man under rubrikken "mest sete seneste måned" konstatere, at det er et klassisk tv-nyhedsindslag om flyulykken på Hudson-river, der topper, og at næste tophit er en eksotisk, bizar-historie om et job ved Great Barrier Reef i Australien. Det er filmet og klippet, præcis som et tv-indslag ville være. Man kan også konstatere, at tendensen til at bruge usædvanligt "brugergenereret" materiale findes her, altså amatør-optagelser, eller optagelser fra aktører i den virkelighed man skildrer, f.eks. terroristers egne optagelser med

mobil. Indholdsmæssigt er der tale om et rigt site, og genremæssigt bevæger vi os også i journalistikkens mange genrer – fra reportager, internationale nyhedsindslag og interview til anmeldelser, kritisk forbrugerinformation og underholdende petit-stof.

CLIPS og dokumentarismens genrer

Inden for den dokumentarisme, som DFI traditionelt støtter med henblik på de længere film- og tv-produktioner, er det dokumentarismens klassiske grundgenrer, der dominerer (Bondebjerg, 2008). Vi har på den ene side den klassiske *autoritative form*, hvor oplysning og information, ofte præsenteret med en eksplicit fortæller og med billederne som dokumentation, er i centrum. Dernæst har vi *den observerende form*, hvor virkeligheden fremlægges mere uformidlet og ukommenteret, og hvor sigtet mere er at vise, hvordan en bestemt virkelighed og dens mennesker tager sig ud og forstår sig selv. Så har vi den *poetiske form*, hvor der er vægt på at skildre virkeligheden gennem et stærkt æstetisk, lyrisk udtryksfilter, og endelig har vi *den dramatiserede form*, som ofte leger med grænsen mellem fiktion og virkelighed.

I CLIPS filmene finder vi klare eksempler på de tre første af disse grundformer, mens dens dramatiserede form er helt fraværende. På tv er den observerende form meget dominerende i disse år, og det samme kan man sige om CLIPS-filmene: af de 12 film tilhører de 9 den observerende grundform, mens kun 2 tilhører den poetiske og en den mere autoritative form. Flere af filmene har dog træk fra flere grundformer. Ser man på CLIPS ud fra en mere æstetisk-genremæssig synsvinkel, rummer de ikke i særlig høj grad en fornyelse i forhold til det, vi kender fra DFI's øvrige produktion eller fra f.eks. DR's dokumentar-univers. Derimod kan filmene på en række områder siges at repræsentere en genremæssig og æstetisk fornyelse i forhold til den journalistiske, autoritative tendens på *politiken.tv*. Æstetisk-genremæssigt udvider CLIPS i nogen grad netavisens traditionelle univers, men uden at virke nyskabende i forhold til det, som i forvejen findes inden for den dokumentariske film- og tv-kultur.

Tematisk set kan i hvert nogle af CLIPS-filmene også siges at bryde med hovedtendensen på *politiken.tv*, bl.a. fordi filmene på en række områder er mere personlige eller kritiske i deres perspektiv. Hvis man overordnet skal karakterisere filmene indenfor de enkelte grundgenrer med et 'medieanalytisk' blik, kan man tage udgangspunkt i filmenes evne til at forholde sig til tre dimensioner:

- **Aktualitetsdimensionen** – dvs. filmens evne til at skabe reference til en aktuel begivenhed eller problemstilling, som modtageren kan forholde sig til og forbinde med den øvrige, journalistiske nyhedsstrøm
- **Virkelighedsforankringen** – dvs. evnen til at skildre en virkelighed som modtageren kan genkende og identificere sig med, eller som den for en mere eksotisk virkeligheds vedkommende formår at gøre forståelig
- **Den æstetisk-oplevelsesmæssige dimension** – dvs. filmens evne til at skabe fornyelse af kendte genrer og udtryksformer, at give en særlig æstetisk oplevelse, der går ud over der traditionelle og velkendte

Den autoritative genre

- *Den lille fugls desperation* (Jon Bang Carlsen) er den eneste af CLIPS-filmene, som har et næsten autoritativt præg, fordi den med brug af en voice over beskriver en virkelighed, som tydeligvis sætter miljø-sagen kritisk på dagsordenen. Men det er en film, som har både poetiske og journalistiske træk. Aktualitetsforankringen er, at den rummer en reportage fra en demonstration mod rydning af en skov til motorvej, og at den leverer dramatiske billeder, som hos modtageren vil gå direkte ind i den store dagsorden, som den økologiske krise er. Filmen er samtidig en typisk Bang Carlsen film med sin på én gang faktuelle og poetiske kommentar i VO og sin stærke lydside (musik-reallyde). Den poetiske brug af fuglen er et magtfuldt symbol. Her er der altså tale om æstetisk fornyelse og variation af noget, som kunne have været et nyhedsindslag, men bliver en poetisk film.

Den observerende genre

- *Følgesvenden* (Maria MacDalland) – et eventyr fortalt af en kendt afdød og elsket folkelig figur, Thomas Winding, som dermed har en vis aktualitetsdimension, og

også en oplevelsesmæssig, emotionel dimension. Derimod er det ikke en film med nogen egentlig æstetisk fornyelse – det er klassisk oplæsning til stationært kamera, som også rummer en portrætdimension.

- *Mor er den bedste i verden* (Sami Saif) – en klassisk personcentreret, observerende film, vi er så at sige inde i hovedet og tankegangen hos sønnen på kirkegården, hvor han besøger den afdøde mor. Der er en klar virkelighedsforankring og genkendelsesværdi, men samtidig en udforskning af noget fremmed for de fleste modtagere – en jødisk kultur. Heller ikke her er der nogen særlig æstetisk fornyelse.
- *Cassandra* (Lizzie Weischenfelt) – er et observerende, klassisk portræt, hvor vi følger en ung islamisk kvinde i Danmark. Pigen brænder markant igennem, og det giver filmen en klar aktualitetsdimension og virkelighedsforankring i forhold til debatten om flygtninge, indvandrere og multikulturalisme. Der er ingen genre-mæssig-æstetisk fornyelse, men et klart tema og en stærk person, som skaber identifikation og kan vække til debat.
- *Sol, blomster og violer* (Katrine Borre) – er i virkeligheden et barneportræt, men fortalt humoristisk gennem hans performance som reklame-skaber. Filmen har stor humor og sproglig vitalitet; stor genkendelsesværdi og virkelighedsforankring for folk med børn. Der er ikke nogen speciel æstetisk fornyelse, men den sproglige komik er underholdende, selvom filmen trods den korte form virker for lang og henkastet – som en ubearbejdet og uforløst god idé.
- *Nybegynder* (Janus Metz og Sine Plambech) – en film som går ind i traditionen for hverdagsserier, med observerende portræt af de prostitueredes verden. Den har stor virkelighedsværdi (en verden man ellers ikke får indblik i) men ikke stærk aktualitet, selvom trafficking giver den en vis journalistisk aktualitetsdimension. Formen er klassisk observerende uden særlig æstetisk fornyelse, og der er da også tale om et fraklip af materialet til en serie sendt på tv.
- *Skontrollden* (Malene Ravn og Vibeke Winding) – et fint, menneskeligt portræt af en særling og livsnyder med lune og humor, som både har stærk virkelighedsforankring og stærk aktualitetsværdi (CLIPS kørte lige da sagen om Christiania kom op i offentligheden endnu en gang). Filmen leverer en vis æstetisk fornyelse gennem brugen af split screen og afsnit som pop up.

- *Mink in love* (Braad Thomsen) – en sød lille dyrehistorie, som dog er svær at forholde sig til som andet end kuriosum: hvad vil instruktøren overhovedet med det her, kunne brugeren spørge.
- *Vidnesbyrd* (Christian Vium) – en stærk, enkel og journalistisk historie om en sort frihedskæmper, baseret på et klassisk interview og med en stærk virkelighedsforandring. Brug af tekster forlener filmen med en autoritativ dimension. Den har ikke nogen direkte aktualitets-dimension, men den slags beretninger og historier er universelt stærke i deres appel. Alligevel fremstår denne CLIPS som en ret upåfaldende film.
- *Kan det være lovligt* (Mikkel Stolt) – en formmæssigt interessant film, som spiller på tidens amatørvideoer, men også på overvågning. Den har en subjektiv-refleksiv dimension – har instruktøren fået paranoia? Virkelighedsforankring og aktualitetsdimension er begge til stede i form af uroligheder på Nørrebro og andre steder i byen. Men filmen er teknisk og kvalitetsmæssigt alt for uforløst til at gribe virkelig fat i modtageren.

Den poetiske genre

- *Flugt* (Malene Choi) – en fin lille poetisk-lyrisk montage af natur- og bybilleder, som lægger sig i feltet mellem genkendelig virkelighed og drøm. Filmen har intet direkte aktualitetsindhold, men er en stemningsberetning fra en uvirkelig, globaliseret verden. Lydsporet er også eksperimenterende i sin blanding af samplet musik, lyde og ganske få ord og sætninger. Her er der altså art cinema på tapetet – langt fra journalistikken og aktualiteten.
- *Nazaré* (Steen Møller Rasmussen) – også en fin lyrisk, poetisk montage af billeder, et stemningsbillede mellem nat og morgen fra en fremmed verden, som dog er genkendeligt europæisk. Filmen inkluderer eksperimentel brug af radio, musik og indklip af et Leth-citat. Der optræder ingen aktualitets-dimension, men en vis virkeligheds-forankring og genkendelighed som rejsebillede og subjektivt stemningsbillede. Igen art cinema – i modsætning til det journalistiske format.

Kommentar [KJ1]: Jørgen Leth? Vel ikke 'Det er Leth' :-)

Brugernes CLIPS

Tallenes tale

Vi bombarderes i dag med visuelle tilbud på mange forskellige platforme. Og vi producerer også i dag selv som forbrugere langt mere visuelt stof i kraft af, at de digitale medier er billige og lette at bruge. Det betyder, at der skal mere til, for at indslag og klip bliver opdaget og oplevet i billed- og informationsstrømmen. Dertil kommer, at etablerede medier i sig selv skaber bestemte rammer for og forventninger til indholdet. *Politiken* er en avis, et journalistisk medie, som dog også har en stærk kulturjournalistisk forankring og et publikum, der er dedikerede kunst- og kulturforbrugere. På den ene side betyder det, at brugerne ikke uden videre tænker på *Politiken* og *politiken.tv* som et sted, hvor man kan få anderledes kulturelle og kunstneriske oplevelser. Hovedsagen er journalistikken i bred forstand. Løbende undersøgelser viser, at den typiske bruger af netaviser primært søger det hurtige overblik og sjældent går på opdagelse for at fordybe sig. På den anden side kunne netop *Politikens* læsere og netavisens brugere være mere tilbøjelige til at acceptere en blanding af filmkunst og journalistik på *politiken.tv* – hvis de ellers er opmærksomme på det, og udbuddet har god nok kvalitet.

Politiken gjorde med flere midler opmærksom på CLIPS, både gennem reklamer og omtale i den trykte avis, og ved at fremhæve CLIPS som en særlig kategori på deres tv-side. Men anlægger man kvantitative kriterier må CLIPS nærmest betragtes som en publikumsfiasko, sammenlignet med det antal hits, der er typisk for *politiken.tv*'s egne produkter. Frem til midten af december, altså 1 måned efter premieren, så hit-listen således ud:

CLIPS – samlet antal hits indtil 15/12 2008

1. *Nybegynder* – 2.998 hits
2. *Skontrollden* - 2.841 hits
3. *Følgesvenden* - 2.361 hits
4. *Mor er den bedste i verden* - 1.701 hits
5. *Mink in Love* - 1.448 hits
6. *Den lille fugls desperation* - 1.290 hits
7. *Kan det være lovligt* - 1.039 hits
8. *Flugt* - 1.004 hits

- 9. *Vidnesbyrd* - 992 hits
 - 10. *Nazaré* - 896 hits
 - 11. *Cassandra* - 882 hits
 - 12. *Sol, blomster og violer* - 794 hits
- Samlet antal hits:** 18.246

Det er meget vanskeligt at vurdere, hvorfor visse af disse film har fået 2-3 gange så mange hits som andre. *Nybegynder*, som er topscorer, kan både tænkes at score på sit seksuelle tema og på det faktum, at det er et fraklip fra en relativt populær tv-udsendelse. *Skovtrolden* trækker formodentlig et særligt klientel, da den portrætterer en kendt Christiania-original, og *Følgesvenden* tilsvarende på grund af den dengang nyligt afdøde, folkekære, Thomas Winding. Men *Mor er den bedste i verden* passer ikke ind i dette mønster, ligesom man kan spekulere over, om selve ordet *love* i *Mink in love* udløser 1.448 hits. De vel bredest kendte CLIPS-instruktører er Christian Braad Thomsen og Jon Bang Carlsen, og tilsyneladende har 'instruktør-faktoren' også en betydning, siden de havner i den øverste halvdel. Men man kan samtidig sige, at CLIPS ikke var annonceret eller lanceret på en sådan måde, at det var særlig entydigt, hvad det var, man kunne opleve her – og instruktørerne var ikke specielt fremhævet.

Politiken.tv har til sammenligning oplyst, at der i hele november måned var i alt 634.631 hits på hele *politiken.tv*, dvs. at CLIPS står for ca. 2,4% af samtlige hits den måned. En klassisk *politiken.tv* sektion som 'Guider' trak til sammenligning 52.480 hits i november måned, altså 8,2%. Hvis man sammenligner med traditionelle journalistiske indslag eller de bagsideindslag, hvis bizarre temaer ofte trækker mange hits, typisk 3-4000, så er et tophit på 2.998 hit måske ikke fatalt for et fænomen som CLIPS, men det er heller ikke særlig godt. Kigger man isoleret på CLIPS, kunne tallene tyde på, at der måske ud fra tilskuernes synspunkt er tale om henholdsvis nogle forholdsvis brede og nogle mere smalle film. Men spændet mellem top og bund og totaltallene i sig selv må opfattes som et svagt resultat i forhold til det, som burde kunne opnås i denne sammenhæng.

I vurderingen af den ikke særlig imponerende gennemslagskraft rent kvantitativt for CLIPS skal man formodentlig tage med i billedet, at sådanne eksperimenter, hvor nye formater og former skal slå igennem, f.eks. på en journalistisk platform, kræver markant branding og markering, og tager tid. Brugerne skal omlægge etablerede vaner og forventninger. Det kan

samtidig spille en rolle, at der er mange relativt ukendte instruktører bag CLIPS, og at det måske ikke i tilstrækkeligt omfang er lykkedes at kombinere aktualitet, virkelighedsreference og æstetisk-genremæssig fornyelse på en måde, som modtagerne har kunnet identificere eller acceptere. Manglen på gennemslagskraft og æstetisk fornyelse peger dels på en for uskarp profil i selve CLIPS-konceptet, dels på behovet for, at *politiken.tv* brander og markedsfører dette særlige produkt mere effektivt og i en mere markant og bredere kontekst, f.eks. via links til andet og mere end lige CLIPS-produkterne.

”...hvis den havde været på fjernsynet, så havde jeg zappet dér” - Brugernes ord

For at uddybe såvel besøgstal som indholdsanalyser blev der gennemført en mindre receptionsanalyse i form af to fokusgruppeinterviews om brugernes perspektiv på CLIPS – som filmværker og som kulturformidling på nettet. De to fokusgrupper på hver 7 deltagere blev rekrutteret således, at de bestod af mennesker, der besøger *politiken.dk* mindst ugentligt, og som samtidig har interesse i henholdsvis *eksperimenterende filmkunst* (gruppe 1) og *biografilm* i almindelighed (gruppe 2). Selve interviewene fulgte en interviewguide (Bilag), og analysen havde til formål at identificere de kategorier og argumenter, som deltagerne anvendte i deres beskrivelse og vurdering af filmene og deres formidling via *politiken.tv*. Der er således tale om en kvalitativ karakteristik af, hvorledes to målgrupper – en kernegruppe og en gruppe, der måske kan nås – forstår og fortolker CLIPS.

Hvad er CLIPS?

Helt overordnet havde de to grupper meget forskellige tilgange til og vurderinger af CLIPS-konceptet. Hvor gruppe 1 (eksperimenterende film-seere) erklærede sig åbne og samtidig så et fremtidigt potentiale i filmene, var gruppe 2 (biograf-gængere) ganske skeptiske – mht. filmenes indhold og form såvel som konteksten. *Hvorfor* CLIPS, blev der spurgt gentagne gange. Gruppe 2 understregede, at filmene var af dårlig kvalitet (formmæssigt og teknisk), og at deres kunstneriske, intellektuelle eller lyriske træk ville kræve en særlig seersituation. Mens

kun en enkelt i gruppe 2 således var decideret positivt stemt, var deltagerne i gruppe 1 interesserede nok til at være internt uenige om, hvilke film de bedst kunne lide, primært baseret på formen: de socialrealistiske aspekter i filmene *Den lille Fugls Desperation* samt *Skontrollden* versus *Nazarés* mere markeret kunstneriske form. Gruppe 1 havde dog også en række kritiske bemærkninger til filmenes form og teknik.

I mødet med CLIPS på nettet kunne man læse lidt om filmene samt se instruktørens navn. I gruppe 1 brugte to af deltagerne instruktørnavn og beskrivelser som et filter for, hvilke film de valgte ud, mens fire pointerede, at teksterne kunne være lidt længere, og at man kunne udnytte nettets hyperstruktur til at linke videre til emner i relation til den enkelte film. Eventuelt kunne film/klip-formatet fungere som 'fakta-bokse' sammen med en nyhed eller et tema på websitet. Flere i gruppe 2 bemærkede, at de slet ikke var klar over instruktørens navn eller de tekstlige beskrivelser af filmene.

I sammenligning med andre levende billeder på nettet var der i gruppe 1 enighed om, at man på DR, herunder DR2, kunne finde noget, der mindede om CLIPS. Også dokumentarfilm og dertilhørende festivaler blev nævnt; en enkelt nævnte, at formen kunne minde om en dvd's ekstramateriale. Gruppe 1 mente endvidere, at filmene er lavet til folk, der alligevel sidder foran computeren, og/eller til personer, der er kunstnerisk nysgerrige – selvom deltagerne i gruppe 1 var enige om, at der ikke kræves særlige forudsætninger for at se filmene. Gruppe 2 nævner som sammenligning novellefilm og *Videomathon*-film. Imidlertid er deltagerne her uenige om målgruppen: en mener, at CLIPS er brede i deres appel, idet emnerne spænder vidt. En anden siger: *jeg synes de er til fransklærer-segmentet – til sådan en gymnasie-lærer type*. Deltagerne i gruppe 2 er dog enige om, at filmene kræver særlige forudsætninger og en mere forpligtende seer-situation end 'afstressningskanaler' såsom Facebook og YouTube.

Kun et par stykker fra hver gruppe havde hørt om CLIPS på forhånd, enten på *politiken.dk* eller via annoncerne i den trykte avis. Ingen overhovedet mente, at de selv ville kunne finde frem til CLIPS f.eks. fra *politiken.dk*'s forside (deltagerne havde modtaget et direkte link i en mail forud for fokusgrupperne). En deltager i gruppe 1 kommenterede: *jeg blev faktisk sådan*

lidt pinlig over det, for jeg er inde på Politikens hjemmeside hver dag og havde ikke opdaget det – men jeg er også målrettet, når jeg går derind.

Hvad er film?

Til uddybning af CLIPS's profil som medie (er det film?) og genre (nyheder, dokumentar, lyrik?) diskuterede deltagerne i fokusgrupperne forskellige slags levende billeder på internettet. I gruppe 1 blev der udtrykt en (teoretisk såvel som professionelt) væsentlig skelnen mellem nettet som en åben database og en redigeret portal. Én deltager mente, at: *De her klip kunne ligeså godt have ligget på YouTube. Det er jo bare et opbevaringssted...* En anden mente derimod: *det er bare hvad jeg tænker YouTube er for mig i forhold til det her på Politiken. Det er så useriøst i forhold til Politiken – i min verden.*

Mens gruppe 1 som nævnt mente, at CLIPS som film på nettet har en fremtid, var synspunktet også her, at kvaliteten skal strammes op. Desuden kunne afsenderne vælge et af to formater: et supplement til nyhedsdækningen eller en kanal til folk med 'afgangsfilm'. Heroverfor ser gruppe 2 tilsyneladende en mere principiel forskel mellem nyhedsklip og CLIPS. Gruppen fremhæver også, at man med fordel kunne integrere CLIPS bedre i andet nyhedsrelateret materiale på sitet. I det hele taget efterlyste de fleste deltagere i gruppe 2 igen et klarere formål med CLIPS, inklusive deres placering på *politiken.dk*.

Hvad er Politiken?

Som faste brugere af *politiken.dk* havde alle deltagere en relation til dette nyhedsmedie. Imidlertid kendte 5 ud af 7 deltagere i gruppe 2 ikke til delsitet *politiken.tv*. Herudover var der også mht. *Politiken* som 'vært' for CLIPS forskellige synspunkter i de to grupper.

Flere deltagere i gruppe 1 anså filmene for at være 'i Politikens ånd' – og indenfor rammerne af seriøs journalistik, selvom de ikke var direkte nyhedsrelaterede. Også avisen *Information* nævnes som en mulig vært for CLIPS. Endvidere sammenligner gruppe 1 *politiken.tv* med DR's site – men foretrækker DR Update og de mere udbyggede nyheder her. I øvrigt afviser nogle deltagere helt muligheden af, at *politiken.dk* i fremtiden skulle blive en filmkanal eller en

portal til andre filmkanaler. Dog er der en enkelt, som mener, at når nu *Politiken* allerede sælger bøger, film, etc., ville det måske ikke være så fjernt for mediehuset at gå online med film. Derimod kunne deltagerne bedre forestille sig *Politiken* som en tv-station, hvor nyheder er i fokus, og hvor *Politikens* brand kan blive et filter og et kvalitetsmærke i sig selv.

For gruppe 2 giver *politiken.dk* først og fremmest et hurtigt overblik over dagens nyheder. Det er derfor ikke åbenlyst, hvorfor CLIPS bør være placeret her, eller hvor præcist på sitet – deltagerne ville alligevel ikke bruge hele 5 minutter på en kunstnerisk kortfilm. En deltager foreslår, at filmene naturligt kunne ligge under kultur-sektionen. En anden opsummerer: *de her film er lidt ligesom 2. Sektion, hvor en artikel fylder 3 sider – man skal virkelig have overskud og vilje til at sidde og læse de her ting, og være interesseret i det. Det er det samme med filmene.* Nogle fremhæver *Politikens* nære forhold til filmmediet, så de levende billeder på den måde hører hjemme i en *Politiken*-kontekst. Dog er der enighed i gruppe 2 om, at *politiken.dk* ikke ville fungere som en tv-station. Klip tager længere tid at se igennem end hurtigt at skanne dagens overskifter, og igen henvises der til DR Update som en bedre kilde til nyhedsklip.

Filmens fremtid – og nettets

Gruppe 1 er som angivet overvejende positiv: CLIPS kan også fungere i fremtiden. Og der er enighed om, at almindelige brugere i langt højere grad end nu kommer til selv at producere filmisk indhold. Dilemmaet bliver forholdet mellem kvalitet og kvantitet, som vil være afgørende for, om nogen gider se bestemte film. På spørgsmålet om, hvor man ser film om 10 år, både fastholder og ønsker de fleste i gruppe 1, at dét gør man i biografen. Samtidig mener deltagerne, at også computere og fjernsyn i stigende grad smelter sammen som kilde til levende billeder. Og mobile medier nævnes som en naturlig kanal for CLIPS: *CLIPS er et oplagt medie at have med på farten – lige til at se i toget.*

Flere i gruppe 2 mener nok, at der er plads til CLIPS på nettet, men de stiller samtidig spørgsmålstegn ved, om der egentlig er et behov for dem. Under alle omstændigheder skal kvaliteten ifølge deltagerne højnes, hvis de skal anbefale dem videre. Eller der kunne i fremtiden komme en form for kvalitetsstempel, således at man bedre kunne vælge blandt mængden af levende billeder på nettet. Nogle nævner mere direkte brugerinteraktion med

filmene – f.eks. i form af kommentarer eller ratings – som en mulig forankring af CLIPS på sitet. I øvrigt er denne gruppe enig med gruppe 1 om filmens fremtidige profil: man vil stadig se film i biografen om 10 år, fordi det er en social oplevelse både under og efter filmen. Samtidig smelter computer og fjernsyn sammen som medier, og mobiltelefonen er kommet til som endnu et skærmedie. Og dog: den lille skærm på mobilen egner sig måske til et fem-minutters klip, men ikke til en hel spillefilm.

Konklusion på den kvalitative brugeranalyse

Ud fra brugernes perspektiv er CLIPS et udbud, der (endnu) ikke har fundet sin efterspørgsel. Det skyldes dels, hvad også den positivt indstillede gruppe 1 opfatter som for dårlig kvalitet – teknisk, men også form- og indholdsmæssigt. Dels skyldes det den uafklarede indlejring af CLIPS i *politiken.tv*. Kort sagt: som (små) værker har filmene svært ved at stå alene, og som noder i det (store) netværk er de kun i begrænset omfang linket til resten af *politiken.dk* og det omgivende mediemiljø, som brugerne i øvrigt færdes i. Overskriften på dette afsnit – ”...hvis den havde været på fjernsynet, så havde jeg zappet dér” (gruppe 2) – spidsformulerer den udfordring, som kunstmiljø står over for i netværksmedier.

I betragtning af den generelt konstruktive indstilling i fokusgrupperne, ikke mindst til det korte format, ville en mulighed i en ny runde CLIPS være at genoverveje forholdet mellem værk og kontekst, node og netværk. Det kunne være med fokus med langtidsholdbare 'nyheder', der i en periode forbliver en del af mediebilledet; det kunne også være med fokus på 'film' af flere forskellige filmskabere, men om det samme tema i Danmark, verden, samtiden.

I offentlig debat om medierne har det i årtier været almindeligt at benytte mad-metaforer. Indhold og former, som man ikke kan lide, kan man tilskrive lav næringsværdi, og man kan udtrykke bekymring for, at brugerne selv bliver til grøntsager – *couch potatoes*. Tv-billeder er tyggegummi for øjnene. I en artikel i Wired fra 2007 (<http://www.wired.com/wired/archive/15.03/snackminifesto.html>, 11.02.2009) beskrev Nancy Miller, hvad hun kaldte en snack-kultur. Mange forskellige kulturformer kommer i

snack-størrelse, og snacks er ikke nødvendigvis af det onde eller i dårlig kvalitet: ”In 17th-century Japan, teenage poet Basho popularized the haiku, an early, lyrical version of the IM [instant messaging]. Abraham Lincoln delivered his 272-word Gettysburg Address in a YouTube-friendly two minutes”. Snacks kan også være grønne. Og snacks kan give brugere appetit på andet og mere.

Sammenfattende konklusioner og anbefalinger

Vurderet ud fra både æstetiske og genremæssige kriterier, ud fra kvantitative data om antal brugere af CLIPS og ud fra den kvalitative brugeranalyse var første runde af CLIPS ikke nogen succes. Den tilfører ikke umiddelbart nye formater eller indhold til *politiken.tv*, og andre sites på internettet giver tilbud af tilsvarende eller højere kvalitet. Selv disse dedikerede brugere af *politiken.tv* og ganske interesserede filmbrugere har haft svært ved at finde CLIPS og overhovedet se, hvad formålet med dem var.

Alligevel vurderer vi, at eksperimentet er både interessant og værdifuldt, og at det bør fortsættes og udbygges. Netop på internet-området befinder vi os i en udviklings- og overgangsfase, som gør det svært at måle succes ud fra de kendte parametre og i første forsøg. Det tager tid at udvikle et site og at brande og placere nye produkter og formater i kendte sammenhænge.

Også ud fra de internationale tendenser på området er det vores vurdering, at DFI og *Politiken* vil kunne have stor gensidig nytte af et fremtidigt samarbejde: DFI's professionelle dokumentariske filmmiljø kan finde nye udfordringer og kanaler; *Politiken* kan styrkes og udvikles som kulturelt brand i dette samarbejde. DFI og *Politiken* er kort sagt mediemæssigt og kulturelt et *godt match*. DFI er den historiske garant for kvalitet inden for dokumentarisk filmproduktion og formidling, og *Politiken* er – også ud over sin stærke film-journalistik – avisen for de kulturelt aktive og engagerede. DFI har behov for at udvide sin erfaring på nye platforme og i nye formater. Filmmiljøet vil ikke tage skade af at få anfægtet sit forhold til de nye medier – at få øjnene op for internettet. Omvendt vil *Politiken* have godt af at blive

udfordret på sin klassiske journalistiske form og sine hidtidige prioriteringer på *politiken.tv* og dermed blive en mere aktiv medspiller i forhold til det dokumentariske filmmiljø.

Vi anbefaler derfor, at samarbejdet fortsætter, og at der etableres endnu en forsøgsperiode, hvor man udvikler nye løsninger i forhold til både produktionen af CLIPS og lanceringen af dem på *politiken.tv*. I første runde var produktet ikke særlig markant; det var heller ikke profileret og kontekstualiseret i tilstrækkelig grad på *politiken.tv*. Konkret var udbudsteksten fra DFI meget åben og bred: hvad er det egentlig for et produkt, man gerne vil have, f.eks. flere filmskaberes bud på et enkelt tema eller en af samtidens aktuelle problemstillinger? Skal der etableres et mere direkte møde mellem journalistik og kunst? Hvad er det i det hele taget for en ny form og æstetik, der er på dagsordenen?

Det fremgår af brugerundersøgelsen, at selv højt motiverede brugere ikke havde fanget, at CLIPS nu kom på *politiken.tv*, og hvad CLIPS gik ud på. Brandingen og lanceringen på sitet var simpelthen ikke god nok. Derudover blev intentionerne om at levere en opfølgning på CLIPS i avisen mest ved tanken. Sagen blev ikke redaktionelt prioriteret hos de filmkyndige journalister på avisen. Hverken på sitet, i avisen eller i filmmiljøet var der en kontekst for eksperimentet, der formentlig ville kunne generere større interesse og flere hits.

CLIPs var i første runde defineret som let producerede fraklip fra eksisterende film og igangværende produktioner – altså netop noget nyt, som man ikke kunne se andre steder. I næste runde kunne CLIPS muligvis indgå i et bredere film-site på *politiken.tv*. I bredere og længere perspektiv kunne man satse på, at *politiken.tv* fremover blev stedet, hvor alle med interesse for film kunne forvente at finde klip, trailere og andet materiale om alt det nye og spændende, eventuelt med særlig fokus på dokumentarfilm. Her kunne der også linkes til f.eks. til resten af *Politiken*, til DFI og til muligheder for at købe bl.a. dokumentarfilm – som man lige har set et klip fra på sitet.

Hvis CLIPS skal vokse og leve, skal to betingelser være opfyldt: filmene skal have højere kvalitet og skarpere fokus, og de skal præsenteres i en klar ramme, der samtidig linker til andre rammer og medier. Kun på den måde kan man nå film-interesserede danskere i det

lange løb, og kun derved oparbejder og vedligeholder man alsidige brugervaner i en informationsmættet mediekultur, hvor der hele tiden er så mange andre tilbud end CLIPS.

Referencer

- Bondebjerg, Ib (2008). *Virkelighedens fortællinger. Den danske tv-dokumentarismes historie*. Frederiksberg: Samfundslitteratur.
- Keen Andrew (2007): *The Cult of the Amateur*. New York: Doubleday
- Miller, Nancy: Manifesto for a New Age. *Wired*, 15.03, 2007.

Bilag

Kære filminstruktører, klippere og fotografer.

Dette er en **INVITATION** og en **UDFORDRING!**

"CLIPS" – et filmnedslag i en NET-AVIS

I Film-miljøet dyrker og finpudser vi stadig de narrative forløb, som har været det centrale kulturelle udtryk i moderne tid, mens computer-alderen i rivende hast udbygger den modstandsløse kommunikation mellem samlinger af informationer... individuelle, jævnbyrdige og uden fortællestruktur.

Men som Andrew Keen, forfatter til bogen "The Cult of the Amateur" siger, nærmer vi os en situation, hvor *everybody is talking, nobody is listening*. En øredøvende kakofoni af billeder og lyd, der i værste fald dræber kulturen og dens kvaliteter.

Den nye udfordring er spørgsmålet om kvalitet.

Hvordan reagerer filminstruktører, -kunstnere og aktivister med deres æstetiske forståelse på denne udfordring? Hvad siger YouTube os om 'the state of the art' i den visuelle kultur?

Vi mener, at tiden er moden til at tage udfordringen op og undersøge, om de nye teknikker og platforme afføder en ny æstetik. KAN man skabe filmiske værker med kraft, originalitet og blivende kvaliteter til tidens medie, web'et?

Kan I erobre web-brugernes tid til en opmærksom oplevelse ved at omsætte det filmiske udtryk til fortællinger eller udsagn på 3-5 minutter, som har deres egen kunstneriske identitet og gennemslagskraft i web-avisens flade?

HVAD VIL VI INVITERE JER TIL?

I kunstens verden giver det ikke mening at lade formen og redskaberne komme før indholdet. Det ved vi godt. Det giver heller ikke mening at fylde flere billeder i skærmene... *med mindre* de fortæller noget, som ikke allerede er set, *med mindre* de på en bevidst måde udnytter, at det kræver en særlig sanset opmærksomhed, der styres af lige dele forventning og erindring at se *film*, hvad enten det er 3 minutter eller 3 timer. *Med mindre* det ikke nødvendigvis er smukt men *uforglemmeligt*.

Sammen med www.politiken.tv vil vi etablere et *vindue til filmkunstneriske indslag*. Midt i den elektroniske motorvej af netavisens dagsaktuelle, debat-skabende og serviceerende produktion vil vi invitere filmkunsten til at bidrage med sine egne kvaliteter, sin egen autoritet og berettigelse! Ikke som stof *om* film og kulturnyheder, men som en *kulturskabende produktion* i sig selv.

Vi har kaldt dette nye medieformat **CLIPS**.

Vi inviterer erfarne og kendte såvel som dugfriske talenter fra kort- og dokumentarfilmområdet til at byde ind. Hvorfor? Fordi vi skal vænne os og hinanden til at internettet ikke bare er vores fremtidige distributionsplatform, men også er en kreativ udfordring.

HVAD ER EN CLIPS?

En **CLIPS** er en filmisk fortælling/udsagn af begrænset længde (3-5 min. per indslag).

En **CLIPS** er uforudsigelig, tankevækkende, sansende og inviterer måske til debat. Den skal kunne tage udfordringen op fra den vildtvoksende verden af visuelle indtryk, som er den daglige net-avis-læseres forventning, og med det filmiske formsprog udfordre grænselandet mellem film og internet.

Det kan være den 'darling', der ikke fik plads i den færdige film, det mest autentiske øjeblik, et filmisk digt, et opråb, en iagttagelse, eller en skæv kommentar i filmform. 'Det hemmelige klip' fra en kommende eller ældre produktion, research-notater, personligt arkivstof eller en mini-reportage...

Vi forestiller os et low-budget-format, der har karakter enten af indkøb af materiale, der af forskellige grunde allerede er fremstillet eller som med enkle midler kan nyproduceres. Optagelserne skal under alle omstændigheder kvalificere sig ved, at de med en enkelt bearbejdelse kan gøres til afsluttede, selvstændige filmiske udsagn.

CLIPSene vil komme til at ligge på www.politiken.tv med sit eget grafiske udtryk og med en kort pitch og en titel, der skrives af instruktøren.

HVAD SKAL DU GØRE, HVAD ER KRAVENE?

På www.dfi.dk/clips finder du et kort oplysningskema, som sendes til clips@dfi.dk

Du kan søge med

1. en kort skriftlig idé til en film, hvor du har optagelserne; et råklip eller en "smagsprøve" på DVD skal sendes til DFI, CLIPS-redaktionen, Filmværkstedet
2. en færdig CLIPS, som sendes til DFI, CLIPS-redaktionen, Filmværkstedet på DVD.
3. en kort skriftlig idé til en film, som ikke er optaget endnu. Denne type forslag modtages dog kun ved den 1. deadline, d.v.s. 29. september kl. 12.00

Redaktionen, som består af konsulenterne Michael Haslund-Christensen, Miriam Nørgård, Dola Bonfils, en ansvarlig fra Politiken og Prami Larsen, Filmværkstedets

daglige leder, vil den 29. september kl. 12:00, den 6. oktober kl. 12:00 og den 13. oktober kl. 12:00 modtage forslag.

Redaktionen vil købe op til 20 CLIPS til visning på www.politiken.tv. DFI betaler kr. 20.000 inkl. moms pr. færdigt CLIPS.

Det første CLIPS vil blive vist den 28. oktober. Hver dag op til og under CPH:DOX håber vi at kunne have premiere på et nyt CLIPS. Til sidst vil alle CLIPS ligge samlet på Politiken.tv. CLIPS og CPH:DOX 08 vil i Politikens markedsføring komme til at spille sammen.

Med andre ord skal du garantere, at dit forslag kan være klart til visning fra den 28. oktober – ligesom alle rettigheder skal være på plads.

Det Danske Filminstitut køber rettighederne til at distribuere de indkøbte CLIPS via www.politiken.tv frem til udgangen af 2009. I kampagneperioden 28. oktober frem til primo december 2008 er rettighederne eksklusive. De indkøbte CLIPS må alene distribueres af politiken.tv – eller som led i viral markedsføring for CLIPS på politiken.tv.

Politiken.tv streamer filmene i en Flash player. Men da det er enkelt at downloade en streamet film, erhverver DFI rettighederne til såvel streaming som download. Brug helst gratis musik eller din egen musik så du ikke skal bruge penge på at klare online rettighederne. Filmene kan finde vej til mange andre sites uden din eller vores kontrol. Medvirkende og 3.mands rettighedshavere skal være forberedt på, at filmene kan findes andre steder på web end politiken.dk, filmstriben.dk og dfi.dk.

Samtidig erhverver DFI rettighederne til at distribuere filmene uden vederlag på samme vilkår som fremgår af Det Danske Filminstituts vilkår for støtte til kort- og dokumentarfilm af 1. oktober 2008. Det vil i praksis sige på www.filmstriben.dk.

På www.dfi.dk/clips vil du foruden oplysningsskema finde løbende opdateringer om puljen og tekniske specifikationer for, hvad du kan aflevere. Der vil være en vejledning i at gøre dine råoptagelser klar til online brug for henholdsvis Mac og PC og Final Cut Pro og Media Composer. Fra den 22. september vil Mette Kristensen vil være klar til at hjælpe dig med tekniske spørgsmål på Filmværkstedet, 3374 3481 og mettek@dfi.dk.

HOLD ØJE MED OPDATERINGER OG MEDDELELSER PÅ www.dfi.dk/clips

EVALUERING

Vi betragter i første omgang **CLIPS**ene eksperimentelt. Kunstnerisk kvalitet er ikke for fastholdere. Man ved det, når det er der, men man ved også hvornår man har talt det ihjel. Vi ønsker derfor heller ikke at indfange den kunstneriske kvalitet, forklare eller sætte navn på den, men at åbne et erfaringsrum for denne ene udfordring.

Men vi vil holde øje med hvad der sker, fordi vi ikke på forhånd kender resultatet af at efterlyse værker af denne karakter, at udgive dem på denne måde, og lade dem møde et publikum i nyhedsformidlingens miljø. Kan man få øje på kvalitetskriterier og

fællesnævner, når man bevæger sig ud i den vildtvoksende medietrafik, som måske giver anledning til nye værkbetegnelser og/eller æstetiske begreber? Skal vi tilpasse os den omsiggribende demokratisering af kunsten og medierne, eller skal vi snarere opdyrke nye værkformer, der opretholder forestillingen om kunsten som en særlig kvalitet, der skaber merværdi for samfundet?

I samarbejde med *Københavns Universitet, Afdeling for Film- og Medievidenskab*, vil vi lave analyser af **CLIP**Senes møde med netavisens nyhedsflade og brugeradfærd. Vi vil kvalitativt mere end kvantitativt registrere processen for at lade erfaringen med denne form for kunstnerisk udtryk indgå i fremtidige vurderinger af DFIs støtteprogram.

Filmintituttet/Cinamateket vil bruge publikumsområder til formidling af **CLIP**Sene og www.dfi/aktuelt vil indgå i markedsføringen, ligesom vi vil samle de bedste af produktionerne og den mest perspektivrige del af reaktioner og debat.

DFI v. Filmværkstedet og Produktion&Udvikling, Politiken, 5. september

CLIPS

NR. 1

12 AUTENTISKE KORTFILM PÅ 12 DAGE
SE DEM PÅ POLITIKEN.TV/CLIPS

SKOVTROLDEN

'Skovtrolden' bor i et hus på Christianias vold. Det er en af de 32 beboelser. Slots og Ejendomsstyrelsen vil have fjernet snarest, fordi et folketingsflertal i 2004 besluttede, at Christiania skal normaliseres og voldene føres tilbage til at være det nøgne historiske fæstningsanlæg.

Instruktør: Malene Ravn/ Vibeke Winding

FFL/A
DET DANSKE FILMINSTITUT

CPH:DOX*

POLITIKEN

CLIPS – interviewguide

Velkomst

- Tak fordi I ville komme
- Der er tale om et forskningsprojekt under Københavns Universitet, ikke en markedsundersøgelse – vi vil gerne forstå mediernes udvikling bedre, ikke sædse nogen noget
- Det drejer sig om film på nettet: filmen er en gammel kunstform, nettet er det nye vilkår for formidling af film til publikum
- Vi vil gerne høre jeres meninger om CLIPS-filmene – og jeres ideer om filmens fremtid på nettet

CLIPS som eksempel

- For lige at minde jer om CLIPS spiller vi tre af filmene [*Den lille fugls desperation*, *Skontroløden*, *Nazaré*]
 - Hvad fortæller filmene om?
 - Hvad ville I kalde den slags film?
 - Hvad synes I om den? – Hvorfor?
- De andre CLIPS-film
 - Forskelle?
 - Ligheder?
 - De bedste? De værste?
- Når man kommer til CLIPS på nettet, kan man først læse om filmene og derefter klikke sig ind på den enkelte film.
 - Betyder instruktørens navn noget for, om man klikker ind?
 - Betyder beskrivelsen af selve filmen noget for, om man klikker ind?
 - Måske betyder begge dele eller noget helt andet også noget?

- Det særlige ved CLIPS
 - Har I tidligere set lignende film – hvor?
 - Hvem er filmene lavet til?
 - Vil I anbefale disse film til andre – hvem?
 - Kræver det særlige forudsætninger at få udbytte af disse film?
 - Kræver de en særlig seersituation?
- Kendte I til CLIPS, før I blev kontaktet til denne undersøgelse? [*hvis ikke spørgsmålet allerede er dukket op*]
 - Har I bemærket reklamer eller andre for-omtaler af CLIPS, f.eks. i den trykte udgave af Politiken?

Hvad er film for noget?

CLIPS er jo meget korte film – de er også eksperimenterende og personlige, f.eks. sammenlignet med den typiske danske eller amerikanske spillefilm, eller med et tv-dokumentarprogram

- Ligner de andre film på nettet?
 - Nyhedsklip på DR og TV 2
 - Personlige videoer, f.eks. på den åbne tjeneste YouTube
- Har film som CLIPS en fremtid? – For jer? For andre?
- Hvad er afgørende for, om I selv ville opsøge film som CLIPS?
 - Filmenes indhold
 - Filmenes form
 - Let adgang som led i daglig mediebrug

Hvad er Politiken for noget?

Nu ligger CLIPS på Politikens website, Politiken.dk. Både Politiken og andre danske medier tilbyder i stigende grad levende billeder på nettet.

- Hvordan oplever I forholdet mellem CLIPS og resten af Politikens website?
 - Forskelle og ligheder i forhold til andre film eller levende billeder på sitet?
 - Skiller CLIPS sig ud i forhold til resten af sitet?
 - Var det let for jer at finde frem til CLIPS?
- Kan I forestille jer Politiken som
 - En filmkanal – eller portal til flere filmkanaler?
 - En tv-station?

Filmen om 10 år

Storm P. er berømt for at have sagt, at det er vanskeligt at spå om fremtiden. Men man kan jo altid ønske sig bestemte ting af fremtidens medier.

- Vil der være plads til film som CLIPS om 10 år?
 - Bør der være det?
 - Hvordan kunne det eventuelt lade sig gøre – hvem betaler – hvem formidler?
- Hvor ser vi film om 10 år?
 - I biografen?
 - Hjemme på tv – via brede eller specialiserede kanaler?
 - Hjemme på computer – via udsendelser, der er konstant tilgængelige (streaming) eller via download?
 - Hvor som helst på en mobiltelefon eller en anden bærbar skærm?
 - I hvilket blandingsforhold?